TRƯỜNG THPT ĐỖ ĐĂNG TUYỂN.
Giáo viên thực hiện: Nguyễn Thị Nguyệt
Tiết PPCT: 20

TÊN BÀI DẠY:

BÀI 10. THỰC HÀNH: VIẾT BÁO CÁO VỀ SỰ PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP CỦA CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC

(Thời gian thực hiện: 01 tiết)

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- Viết và trình bày được báo cáo tìm hiểu về sự phát triển công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức.
- Tìm kiếm, xác định được các thông tin khái quát về Cộng hòa Liên bang Đức và sự phát triển công nghiệp của quốc gia này.

2. Về năng lực

2.1. Năng lực chung

- *Tự chủ và tự học:* chủ động tìm kiếm, đọc và hệ thống hóa tư liệu phục vụ báo cáo.
- *Giao tiếp và hợp tác:* làm việc theo cặp, theo nhóm; phân công nhiệm vụ, thống nhất nội dung và trình bày sản phẩm.
- *Giải quyết vấn đề và sáng tạo:* lựa chọn thông tin phù hợp, tổ chức báo cáo có cấu trúc, kết hợp nhiều dạng tư liệu và lựa chọn hình thức trình bày phù hợp.

2.2. Năng lực đặc thù Địa lí

- *Nhận thức khoa học địa lí:* trình bày được khái quát về Cộng hòa Liên bang Đức, ngành công nghiệp và một số ngành công nghiệp quan trọng.
- *Tìm hiểu địa lí:* khai thác thông tin trên Internet, sách, báo, tạp chí; phân tích bảng số liệu về sản xuất công nghiệp và xuất khẩu sản phẩm công nghiệp.
- *Vận dụng kiến thức, kĩ năng:* viết và trình bày báo cáo về sự phát triển công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức.

2.3. Tích hợp năng lực số

- 1.1 NC 1b; 11.C2MR1: tích hợp giáo dục năng lượng. Sử dụng công cụ AI (Gamma) làm báo cáo đa phương tiện về công nghiệp năng lượng tái tạo của Đức.

3. Về phẩm chất

- *Chăm chỉ:* Chủ động tìm kiếm, khai thác, hệ thống hóa và xử lí thông tin về sự phát triển công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức.
- *Trung thực:* Có ý thức sử dụng số liệu, thông tin và nguồn tư liệu chính xác, khách quan.
- *Trách nhiệm:* Tích cực tham gia hoạt động nhóm, có trách nhiệm trong việc hoàn thành và trình bày sản phẩm học tập.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Chuẩn bị của giáo viên

- Phiếu ô chữ bí mật - Khám phá nước Đức.
- Các nguồn tư liệu, sách, báo, tạp chí và thông tin Internet liên quan đến sự phát triển công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức.
- Bảng 10.1. Tình hình sản xuất công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức giai đoạn 2000 - 2020.
- Bảng 10.2. Trị giá và tỉ lệ trị giá xuất khẩu của một số sản phẩm công nghiệp Cộng hòa Liên bang Đức so với EU năm 2020.
- Rubric/tiêu chí đánh giá báo cáo.
- Bộ câu hỏi luyện tập 'Vòng quay may mắn'.

2. Chuẩn bị của học sinh

- Điện thoại/máy tính có kết nối Internet nếu GV cho phép.
- Tư liệu đã thu thập về Cộng hòa Liên bang Đức và ngành công nghiệp.
- Công cụ trình bày số nếu nhóm lựa chọn bài thuyết trình/video/sơ đồ số.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG 1: KHỞI ĐỘNG - "Ô CHỮ BÍ MẬT: KHÁM PHÁ NƯỚC ĐỨC"

a) Mục tiêu

- Tạo hứng thú và huy động hiểu biết của HS về Cộng hòa Liên bang Đức.
- Kết nối các hiểu biết văn hóa - xã hội với nội dung thực hành về nền kinh tế và công nghiệp Đức.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Giao nhiệm vụ

- GV yêu cầu HS hoạt động theo hình thức cặp đôi. HS phối hợp trả lời 10 câu hỏi để tìm ra 10 từ khóa ở các ô chữ hàng ngang, từ đó giải mã từ khóa được tạo thành từ các ô vuông màu xanh.
- GV hướng dẫn HS cách thức thực hiện và yêu cầu các cặp HS hoàn thành nhiệm vụ trong 3 phút.

PHIẾU HỌC TẬP - Ô CHỮ BÍ MẬT: KHÁM PHÁ NƯỚC ĐỨC

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ

- Hai HS trao đổi, điền các đáp án vào ô chữ và xác định từ khóa.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

- GV gọi một số cặp nêu đáp án; các cặp khác đối chiếu, bổ sung.

Đáp án theo tài liệu:

- 1. Tòa lâu đài.
- 2. Bia Đức.
- 3. Beethoven.
- 4. Bayern Munich.
- 5. Hamburger.
- 6. Xúc xích Đức.
- 7. Bánh mì.
- 8. Bức tường Berlin.
- 9. Oliver Kahn.
- 10. Mercedes Benz.
- Từ khóa: NỀN KINH TẾ THỨ TƯ THẾ GIỚI.

Bước 4. Kết luận, nhận định: GV dẫn vào bài thực hành: tìm kiếm, hệ thống hóa thông tin; viết và trình bày báo cáo về sự phát triển công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức.

HOẠT ĐỘNG 2: THỰC HÀNH VIẾT BÁO CÁO

Hoạt động 2.1. Tìm kiếm, hệ thống hóa thông tin

a) Mục tiêu

- Tìm kiếm và xác định được các thông tin cần thiết về Cộng hòa Liên bang Đức và sự phát triển công nghiệp.

- Biết lựa chọn, hệ thống hóa thông tin và sử dụng nguồn tư liệu phù hợp.
- Phân tích được các bảng số liệu phục vụ báo cáo.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Giao nhiệm vụ

- GV tổ chức cho HS hoạt động theo nhóm, yêu cầu các nhóm khai thác thông tin từ Internet, sách, báo, tạp chí và các nguồn tư liệu có liên quan đến sự phát triển công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức.
- Các nhóm lựa chọn, sàng lọc, hệ thống hóa thông tin và số liệu phù hợp để phục vụ việc xây dựng nội dung báo cáo trong 5 phút.
- GV lưu ý HS sử dụng thông tin từ các nguồn đáng tin cậy, đảm bảo tính chính xác và khách quan.

PHIẾU HỌC TẬP - TÌM KIẾM VÀ HỆ THỐNG HÓA THÔNG TIN

Nội dung cần tìm hiểu	Thông tin/tư liệu	Nguồn
Khái quát về Cộng hòa Liên bang Đức		
Khái quát về ngành công nghiệp Đức		
Giá trị sản xuất công nghiệp		
Tỉ lệ đóng góp trong công nghiệp của EU		
Một số sản phẩm công nghiệp xuất khẩu chủ yếu		
Một số ngành công nghiệp quan trọng		
Các doanh nghiệp/tập đoàn tiêu biểu		
Số liệu, hình ảnh hoặc tư liệu minh họa		

BẢNG 10.1. TÌNH HÌNH SẢN XUẤT CÔNG NGHIỆP CỦA CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC GIAI ĐOẠN 2000 - 2020

Chỉ tiêu	2000	2005	2010	2015	2020
Giá trị sản xuất công nghiệp (tỉ Ơ-rô)	539,8	750,2	912,8	910,2	1 120
Tỉ lệ đóng góp trong công nghiệp của EU (%)	29,2	26,0	27,3	29,5	28,5

Nguồn: Liên minh châu Âu, 2022.

BẢNG 10.2. TRỊ GIÁ VÀ TỈ LỆ TRỊ GIÁ XUẤT KHẨU CỦA MỘT SỐ SẢN PHẨM CÔNG NGHIỆP CỘNG HÒA LIÊN BANG ĐỨC SO VỚI EU NĂM 2020

Chỉ tiêu	Xe có động cơ	Máy móc, thiết bị	Máy tính, linh kiện điện tử	Dược phẩm	Hóa chất
Trị giá xuất khẩu (triệu Ơ-rô)	108 336	97 003	52 739	50 085	46 363
Tỉ lệ trong tổng trị giá xuất khẩu sản phẩm của EU (%)	52,5	38,7	32,6	23,3	27,4

Nguồn: Liên minh châu Âu, 2022.

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ

- Các nhóm khai thác các nguồn tư liệu, đọc bảng 10.1 và 10.2, lựa chọn thông tin phù hợp và hoàn thiện phiếu.
- HS ghi nguồn của các số liệu, hình ảnh và thông tin được sử dụng.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

- Các nhóm trao đổi nhanh về thông tin đã thu thập; GV hỗ trợ khi nguồn thông tin chưa rõ hoặc chưa phù hợp.

Bước 4. Kết luận, nhận định: GV chốt yêu cầu đối với thông tin dùng trong báo cáo: đúng trọng tâm, có nguồn đáng tin cậy, có thể kết hợp số liệu, hình ảnh và tư liệu; ưu tiên những thông tin giúp làm rõ sự phát triển công nghiệp của Đức.

Hoạt động 2.2. Viết báo cáo

a) Mục tiêu

- Viết được báo cáo có cấu trúc rõ ràng.
- Biết sắp xếp thông tin theo các phần mở đầu - nội dung chính - kết luận.
- Trình bày được các nội dung khái quát và sự phát triển công nghiệp của Đức bằng số liệu, dẫn chứng phù hợp.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Giao nhiệm vụ

- GV yêu cầu các nhóm viết báo cáo theo cấu trúc: Mở đầu - Nội dung chính - Kết luận.

- Gợi ý cấu trúc báo cáo:

+ Khái quát về Cộng hòa Liên bang Đức.
+ Khái quát về ngành công nghiệp Cộng hòa Liên bang Đức.
+ Sự phát triển công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức.

PHIẾU ĐỀ CƯƠNG BÁO CÁO

Nội dung	Ý chính/Tư liệu sẽ sử dụng
Mở đầu	
1. Khái quát về Cộng hòa Liên bang Đức	
2. Khái quát về ngành công nghiệp Đức	
3. Sự phát triển công nghiệp của Đức	
Số liệu minh chứng	
Hình ảnh/tư liệu minh họa	
Kết luận	

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ

- Nhóm lựa chọn thông tin đã hệ thống hóa, xây dựng đề cương và viết báo cáo.
- HS sử dụng bảng 10.1, bảng 10.2 và các tư liệu đã thu thập để làm rõ nội dung.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận

- Các nhóm chia sẻ ngắn gọn cấu trúc và các ý chính của báo cáo; nhóm khác đối chiếu với tiêu chí về cấu trúc, độ chính xác của nội dung, nguồn tư liệu và hình thức trình bày để góp ý.

Bước 4. Kết luận, nhận định: Thông tin tham khảo để GV đối chiếu, chốt báo cáo:

1. Khái quát về Cộng hòa Liên bang Đức:

- Diện tích khoảng 357 021 km²; thủ đô Béc-lin (Berlin).
- Nằm ở trung tâm châu Âu, tiếp giáp Đan Mạch, biển Ban-tích, Ba Lan, Séc, Áo, Thụy Sĩ, Pháp, Lúc-xăm-bua, Bỉ, Hà Lan và biển Bắc; có vị thế bản lề giữa Đông - Tây Âu và giữa bán đảo Xcan-đi-na-vi với Địa Trung Hải.
- Dân số 82,3 triệu người; trong đó khoảng 7,3 triệu người nước ngoài sinh sống ở Đức (8,8% dân số).
- Tài liệu nêu Đức là một trong những nước công nghiệp phát triển hàng đầu thế giới; năm 2012 đứng thứ 4 thế giới về GDP và đứng thứ hai thế giới về xuất khẩu.
- Các ngành công nghiệp chủ yếu được nêu: chế tạo xe hơi; chế tạo máy móc, thiết bị; hóa chất; kĩ thuật điện và điện tử.

2. Tình hình phát triển công nghiệp:

- Công nghiệp đóng vai trò trụ cột trong nền kinh tế Đức và tạo mạng lưới việc làm rộng khắp.
- Cơ cấu ngành công nghiệp đa dạng; sản xuất ô tô là ngành công nghiệp quan trọng; chế tạo máy móc, thiết bị, hóa chất, kĩ thuật điện đứng hàng đầu; điện tử - viễn thông trở thành ngành công nghiệp chủ chốt.
- Có nhiều tập đoàn đa quốc gia quy mô lớn như BASF, Robert Bosch GmbH, E.On, Deutsche Telekom, Siemens AG, Deutsche Bank,...; các công ty vừa và nhỏ cũng giữ vai trò quan trọng và thu hút khoảng 20 triệu lao động.

3. Một số ngành công nghiệp quan trọng:

- Chế tạo ô tô: khoảng 30% tổng đầu tư nghiên cứu - phát triển của doanh nghiệp Đức đến từ ngành

này; các hãng được nêu gồm VW, Audi, BMW, Daimler, Porsche và Opel.
- Chế tạo máy móc, thiết bị: là lĩnh vực công nghiệp lớn thứ hai và có tính sáng tạo cao; gần 6 000 công ty, đóng góp 13% tổng doanh số công nghiệp; tạo khoảng 965 000 việc làm và giữ vị trí then chốt trong xuất khẩu.
- Công nghiệp điện: thuộc nhóm tăng trưởng mạnh và đổi mới; hơn 20% số dự án nghiên cứu - phát triển của giới công nghiệp tại Đức được ngành công nghiệp điện thực hiện.

Hoạt động 2.3. Trình bày và đánh giá báo cáo

a) Mục tiêu

- Trình bày được báo cáo theo nội dung được phân công.
- Biết lựa chọn hình thức trình bày phù hợp.
- Biết sử dụng tiêu chí để nhận xét, đánh giá sản phẩm và trả lời câu hỏi.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Giao nhiệm vụ

- HS trình bày theo nội dung được phân công.
- Hình thức: bài thuyết trình, hộp thông tin, sơ đồ, hình vẽ, video,...; mỗi nhóm chọn 1 hình thức.

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ: Các nhóm hoàn thiện hình thức trình bày và phân công thành viên báo cáo.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận: Đại diện nhóm trình bày; các nhóm khác theo dõi, đặt câu hỏi và nhận xét.

TIÊU CHÍ ĐÁNH GIÁ BÁO CÁO

Tiêu chí	Yêu cầu	Điểm tối đa	Điểm chấm	Ghi chú
Nội dung	Cấu trúc đầy đủ, rõ ràng	2		
Nội dung	Nội dung phong phú, chính xác	2		
Nội dung	Các nguồn thông tin đáng tin cậy	1		
Nội dung	Có nhiều dạng thông tin: hình ảnh, số liệu,...	1		
Hình thức	Trình bày khoa học	1		
Hình thức	Có tính thẩm mĩ, sáng tạo	1		
Báo cáo	Trình bày báo cáo rõ ràng	1		

Tiêu chí	Yêu cầu	Điểm tối đa	Điểm chấm	Ghi chú
Báo cáo	Trả lời câu hỏi chính xác, dễ hiểu	1		

Tổng điểm tối đa: 10 điểm.

Bước 4. Kết luận, nhận định: GV nhận xét chất lượng báo cáo theo các tiêu chí: cấu trúc, nội dung, độ tin cậy của nguồn, mức độ đa dạng của tư liệu, hình thức trình bày và khả năng trả lời câu hỏi.

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP - "VÒNG QUAY MAY MẮN"

a) Mục tiêu

- Củng cố kiến thức về sự phát triển công nghiệp của Cộng hòa Liên bang Đức.
- Rèn phản xạ nhận diện ngành công nghiệp, yếu tố tạo sức mạnh và một số trung tâm công nghiệp.

b) Tổ chức thực hiện

Bước 1. Giao nhiệm vụ: GV tổ chức trò chơi Vòng quay may mắn với 6 câu hỏi. HS chọn câu trả lời theo hướng dẫn của GV và trả lời.

Câu 1. Ngành công nghiệp nào của CHLB Đức có vị trí cao trên thế giới?

A. Chế tạo máy, điện tử.

B. Điện tử, thực phẩm.

C. Chế tạo máy, da giày.

D. Cơ khí, chế tạo máy.

Câu 2. Yếu tố tạo nên sức mạnh của nền công nghiệp Đức không phải vì

A. luôn đổi mới và áp dụng công nghệ hiện đại.

B. nguồn nguyên liệu dồi dào, thị trường lớn.

C. khả năng tìm tòi, sáng tạo của người lao động.

D. năng suất lao động và chất lượng sản phẩm cao.

Câu 3. Trung tâm công nghiệp nào sau đây không phải là của CHLB Đức?

A. Phrăng-phuốc.

B. Béc-lin.

C. Muy-nich.

D. Đa-lát.

Câu 4. Trong nhiều năm, ngành công nghiệp nào của CHLB Đức đứng hàng thứ 3 thế giới sau Hoa Kỳ và Nhật Bản?

A. Sản xuất ô tô.

B. Chế tạo máy bay.

C. Luyện kim đen.

D. Hóa chất.

Câu 5. Các trung tâm công nghiệp đóng tàu của CHLB Đức tập trung ở vùng nào của đất nước?

A. Phía Đông.

B. Phía Nam.

C. Phía Bắc.

D. Phía Tây.

Câu 6. Ngành công nghiệp của CHLB Đức đóng góp một tỉ lệ rất lớn vào ngành công nghiệp của EU, năm 2021, tỉ lệ đóng góp của công nghiệp Đức là:

A. 21,0%.

B. 28,6%.

C. 26,9%.

D. 29,5%.

Bước 2. Thực hiện nhiệm vụ: HS thảo luận nhanh và lựa chọn đáp án.

Bước 3. Báo cáo, thảo luận: GV công bố đáp án. HS giải thích một số câu dựa trên thông tin đã sử dụng trong báo cáo.

Bước 4. Kết luận, nhận định: GV củng cố các ngành công nghiệp có vị trí cao, các yếu tố tạo nên sức mạnh công nghiệp Đức và một số đặc điểm phân bố được nêu trong bài.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG

a) Mục tiêu:

- Vận dụng tri thức địa lí để tìm hiểu các vấn đề thực tiễn. Sử dụng công cụ AI (Gamma) làm báo cáo đa phương tiện về công nghiệp năng lượng tái tạo của Đức.

b) Nội dung: HS dùng điện thoại thông minh có kết nối Internet hoạt động nhóm để hoàn thành nhiệm vụ.

Dự kiến sản phẩm của HS.

Ngành công nghiệp năng lượng tái tạo của Đức là một trong những trụ cột chiến lược quan trọng nhất trong chiến lược chuyển đổi năng lượng quốc gia (*Energiewende*) nhằm hướng tới một nền kinh tế phát thải thấp và bền vững.

Các đặc điểm và thành tựu chính

- **Tỷ trọng năng lượng tái tạo cao:** Trong nửa đầu năm 2026, tỷ trọng năng lượng tái tạo trong sản xuất điện của Đức đạt mức kỷ lục gần **60%** (và một số thời điểm đạt trên 62%), với tổng sản lượng điện từ năng lượng tái tạo đưa vào lưới đạt 230,6 tỷ kWh.
- **Điện gió là chủ đạo:** Điện gió là nguồn năng lượng tái tạo lớn nhất tại Đức, chiếm 29,4% tổng lượng điện đưa vào mạng lưới trong nửa đầu năm 2026. Hàng chục nghìn tuabin gió đã được lắp đặt trải dài từ vùng nông thôn đến khu vực ven biển.
- **Điện mặt trời và các nguồn khác:** Điện mặt trời, thủy điện và sinh khối đóng vai trò bổ trợ mạnh mẽ, giúp đa dạng hóa hệ thống năng lượng sau khi Đức hoàn tất việc đóng cửa các nhà máy điện hạt nhân vào năm 2022.
- **Chính sách hỗ trợ (Energiewende):** Chính phủ Đức áp dụng cơ chế ưu tiên truy cập lưới điện cho năng lượng sạch và hỗ trợ giá cố định trên mỗi kWh giúp bảo vệ nhà đầu tư khỏi rủi ro tài chính.

Thách thức và tác động kinh tế

- **Áp lực chi phí năng lượng:** Việc từ bỏ năng lượng hạt nhân và ngừng nhập khẩu khí đốt giá rẻ từ Nga đã đẩy chi phí năng lượng của Đức lên mức thuộc hàng cao thế giới, gây áp lực lớn lên các ngành công nghiệp sản xuất truyền thống.
- **Hạ tầng lưới điện và lưu trữ:** Sự biến động của năng lượng gió và mặt trời đòi hỏi Đức phải liên tục đầu tư nâng cấp mạng lưới truyền tải và công nghệ lưu trữ điện để đảm bảo ổn định hệ thống.

c) Sản phẩm: Bài làm của nhóm HS gửi trên Zalo.

d) Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV yêu cầu HS Sử dụng công cụ AI (Gamma) làm báo cáo đa phương tiện về công nghiệp năng lượng tái tạo của Đức.

Ngay khi làm xong, nhóm trưởng dùng điện thoại chụp một bức ảnh thật rõ nét tờ giấy đáp án. Sau đó, Lập tức tải hình ảnh lên nhóm Padlet/Zalo lớp".

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- HS ngồi theo nhóm, phân tích câu hỏi, thực hiện nhiệm vụ.
- Khi gần hết giờ, đại diện các nhóm chụp và gửi file sản phẩm lên nhóm Padlet/Zalo.
- Thời gian: 03 phút.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

- GV gọi 1 vài nhóm lên báo cáo kết quả.
- Các nhóm khác nhận xét, bổ sung.

Bước 4: Kết luận, nhận định:

- GV trình chiếu kết quả hoạt động của từng nhóm.
- GV chốt đáp án chuẩn và lựa chọn nhóm có kết quả hoạt động tốt nhất để khen thưởng.

IV. HƯỚNG DẪN VỀ NHÀ

- Học bài cũ, trả lời câu hỏi SGK.
- Hoàn thành yêu cầu phần vận dụng.
- Chuẩn bị bài mới: *Bài 11. Vị trí địa lí, điều kiện tự nhiên, dân cư và xã hội khu vực Đông Nam Á.*